

Issue IC191 Onbemeten aansluitingen

Status	Definitief	
Versienummer	1.0	Versiedatum 15 april 2016
Documentnaam	IC191 Onbemeten aansluitingen v10	

	IC Klant	IC Wholesale-E	IC Wholesale-G
Behandeld door	X	X	
Datum akkoord	18/02/2016	01/04/2016	

Raakt aan	Kleinverbruik	Grootverbruik
Elektriciteit	X	X
Gas		

Impact op keten	Ja/Nee
Codewijziging	Ja
Berichten	Nee
Ketenprocessen	Nee

Mogelijke impact marktrollen en EDSN	Ja/Nee
LV	Nee
PV	Nee
MV	Nee
RNB	Ja
LNB	Nee
EDSN	Nee

Vastgesteld door NEDU op	13/04/2016
Invoering in markt per	codewijziging

Contact	
ICWE	joost.van.unnik@nedu.nl

Situatieschets:

We kennen in Nederland ca. 30.000 onbemeten aansluitingen met een totaal jaar volume van ca. 100 GWh (gemiddeld SJV van ruim 3000 kWh/jr.). Dit betreft een aandeel van een half procent in het volume kleinverbruik-profielsegment.

De spelregels voor het onbemeten mogen zijn van een elektriciteitsaansluiting staan in artikel 2.1.3.5 e.v. van de Netcode Elektriciteit (NcE). Kort samengevat mag een dergelijke aansluiting maximaal 3x25A groot zijn, mag de belasting niet door externe factoren (weer, menselijk handelen, etc.) beïnvloed worden en moet het energieverbruik op basis van belastingpatroon en "branduren" min of meer exact berekend kunnen worden.

Momenteel kennen we vier soorten onbemeten aansluitingen:

- a. Onbemeten OVL-aansluitingen (Openbare verlichting / NcE 2.1.3.5. e.v. / Informatiecode Elektriciteit en Gas –IcEG- B2.1).;
- b. Onbemeten VRI-aansluitingen (Verkeersregel installaties / NcE 2.1.3.5 e.v. / IcEG B2.2);
- c. Overige onbemeten aansluitingen die wel voldoen aan NcE 2.1.3.5 e.v.;
- d. Onbemeten aansluitingen die niet voldoen aan NcE 2.1.3.5.

De laatstgenoemde categorie d. betreft aansluitingen waarvan het verbruik door menselijk handelen, weersomstandigheden of andere zaken beïnvloed wordt. Daardoor voldoen deze aansluitingen naar de letter niet aan de criteria uit NcE 2.1.3.5 e.v. om onbemeten te mogen zijn. Voorbeelden zijn elektronische parkeermeters, displays bij bus- en tramhaltes, telecomkastjes met ventilatie. Door de toename van met name "intelligent straatmeubilair" groeit deze populatie. Andere voorbeelden van dergelijke aansluitingen zijn rioolpompen en kleine gemaaltjes. Deze zijn vaak vanuit een ver verleden onbemeten. Soms alleen vanwege de praktische beperking van onbereikbaarheid van een eventueel aanwezige meetinrichting voor uitlezing. Tot nog toe worden dit soort aansluitingen als onbemeten aansluitingen gedoogd en wordt per netbeheerder naar eigen beste inzicht een fictief profiel toegekend voor de allocatie (en de facturatie door de LV).

Ten aanzien van deze vier categorieën bestaan er twee knelpunten:

- 1. Populatie "d" is strikt genomen illegaal, maar wordt al vele decennia lang gedoogd. Over deze historische populatie is in de praktijk nauwelijks discussie. Deze populatie groeit echter snel doordat er steeds meer "straatmeubilair" komt met omgevingsafhankelijke belasting.
- 2. Voor de wel legaal onbemeten aansluitingen (populaties "a" tot en met "c") geldt een verschillend regime voor de aangeslotene om de omvang van de energie-uitwisseling met het net te "bewijzen". Variërend van geen bewijs voor populatie "c", via beperkt bewijs voor categorie "b", tot uitgebreid bewijs met een bestuurdersverklaring en de mogelijkheid van een externe audit voor categorie "a".

Vraag:

Is het mogelijk tot één uniforme opzet te komen voor onbemeten aansluitingen elektriciteit, die een oplossing biedt voor de bovengenoemde knelpunten: 1) het illegaal zijn van een onbemeten aansluiting en 2) verschillende regimes voor het volume van de energie-uitwisseling.

Overwegingen:

Knelpunt 1: het illegaal zijn van onbemeten aansluitingen die niet voldoen aan NcE 2.1.3.5.

Door de toename van het aantal illegaal onbemeten aansluitingen neemt de urgentie toe om hiervoor een oplossing aan te dragen. Daarbij zijn verschillende opties mogelijk:

1. **De praktijk aanpassen aan de regelgeving**, oftewel voortaan NcE 2.1.3.5 e.v. strikt toepassen. Dan moeten al dit soort aansluitingen van een volwaardige kleinverbruikmeetinrichting worden voorzien. Ook aansluitingen die wellicht al decennialang onbemeten zijn of waarbij helemaal geen ruimte is voor plaatsing van een meetinrichting.
2. **De praktijk en de regelgeving laten zoals ze zijn**, oftewel blijven gedogen. Dat zal steeds lastiger uitlegbaar worden, gezien discussies over terugdringen van netverliezen en meting van dynamisch gedimde openbare verlichting, waar we juist wel aandringen aan meting op een of andere manier.
3. **De regelgeving aanpassen aan de praktijk**, oftewel NcE 2.1.3.5 e.v. zodanig aanpassen dat dit soort straatmeubilair legaal onbemeten mag zijn. Het is dan wel nodig om voor deze categorie onbemeten aansluitingen spelregels te maken voor de bepaling van het belastingprofiel c.q. de verantwoording van het verbruik, zoals we die ook kennen voor onbemeten OVL en VRI.
4. In theorie is er nog een vierde oplossing, namelijk vergelijkbaar met de maatregel die enkele jaren geleden bij gas is getroffen, namelijk bepalen dat er **geen onbemeten aansluitingen mogen bestaan**. Gezien de aard van de onbemeten elektriciteitsaansluitingen, lijkt dat een onrealistische oplossingsrichting.

Bij de beoordeling van deze vier opties spelen verschillende overwegingen een rol:

- Uitgangspunt is en blijft dat meten de regel blijft en onbemeten de uitzondering;
- Het doelmatigheidsaspect zou in theorie beoordeeld moeten worden door de kosten van meting te vergelijken met de waarde van de gemeten energie. Aangezien zowel de kosten van het meten als de waarde van de energie variabel zijn en in een commerciële markt tot stand komen, is dat geen objectiveerbaar criterium;
- Bij veel straatmeubilair is het echter ook zonder het exact bepalen van de kosten van het meten en de waarde van de uitgewisselde energie evident, dat meting veel meer zou gaan kosten dan wat er gemeten wordt waard is. In sommige gevallen zouden de kosten van de meting leiden tot substantieel hogere kosten van het aan te sluiten object;
- Als er legaal niet gemeten wordt, is dat aanvaardbaar mits de spelregels voor het bepalen wanneer er sprake is van legaal onbemeten en voor de verbruiksbepaling objectief, transparant en voldoende nauwkeurig zijn;

IC191: Onbemetten aansluitingen

- Bovenstaande levert een bijdrage aan het transparant vaststellen van de netverliezen, naast dat het de aangeslotene faciliteert bij haar energiebesparing.

In dit issue is optie 3 is onder het kopje 'Oplossing' als enige verder uitgewerkt, omdat deze optie het meest doelmatig is en het beste maatschappelijke draagvlak kent.

Knelpunt 2: de verschillende regimes voor de aangeslotenen om de omvang van de energie-uitwisseling met het net te "bewijzen"

Voor het tweede knelpunt stellen we voor om in alle gevallen verantwoording over de energie-uitwisseling met het net te vragen door middel van een spreadsheet met belastinggegevens (vermogen + tijd), ondersteund door een bestuurdersverklaring en de mogelijkheid van een externe audit. Dit wordt onder het kopje 'Oplossing' in dit issue verder uitgewerkt.

Oplossing:

Knelpunt 1: het illegaal zijn van onbemetten aansluitingen die niet voldoen aan NcE 2.1.3.5.

Het verdient maatschappelijk de voorkeur om de regelgeving aan te passen aan de praktijk, oftewel NcE 2.1.3.5 e.v. zodanig aan te passen dat het straatmeubilair met omgevingsafhankelijke belasting legaal onbemetten mag zijn. Het is dan wel nodig om voor deze categorie onbemetten aansluitingen spelregels op te stellen voor de bepaling van het belastingprofiel c.q. de verantwoording van het verbruik, zoals we die ook kennen voor onbemetten OVL en VRI. Uitgangspunt blijft dat aansluitingen zoveel mogelijk bemeten worden. Bij veel aansluitingen in de openbare ruimte is het verbruik goed te voorspellen of achteraf te reconstrueren, zonder dat er sprake is van een meetinrichting. In die gevallen is het niet onredelijk om onder eenduidige voorwaarden een meetinrichting achterwege te laten. Die voorwaarden of criteria voor het onbemetten mogen zijn, dienen zo objectief en eenduidig te zijn, zodat de uitkomst onafhankelijk is van wie het beoordeelt. Datzelfde geldt voor de spelregels voor het "goed" vaststellen van het verbruik.

Voorgestelde, toe te voegen, criteria aan de huidige regelgeving zijn:

- Het betreft een aansluiting van een onbemand object zonder verblijfsfunctie in de openbare ruimte;
- In geval van onbemetten aansluitingen volgens artikel 1, tweede of derde lid, van de Elektriciteitswet 1998 treedt de netbeheerder op als ware hij meetverantwoordelijke;
- Wanneer de meetinrichting en/of de apparatuur achter het overdrachtpunt van een bestaande onbemetten aansluiting wijzigt, dan meldt de aangeslotene dat aantoonbaar bij de netbeheerder;
- Bestaande onbemetten aansluitingen gerealiseerd voor *<<datum inwerkingtreding van de nieuwe spelregels>>* die ondanks de aanpassing van de criteria toch nog niet voldoen aan de criteria om onbemetten te mogen zijn, mogen onbemetten blijven tot het moment dat er iets wordt gewijzigd aan de aansluiting of de achter de aansluiting aangesloten apparatuur. Net als nieuwe aansluitingen dient een dergelijke "vernieuwde aansluiting" bemeten te zijn.

IC191: Onbemeten aansluitingen

Knelpunt 2: de verschillende regimes voor de aangeslotenen om de omvang van de energie-uitwisseling met het net te "bewijzen"

Voor het tweede knelpunt moet een uniforme werkwijze gaan gelden voor alle onbemeten aansluitingen:

- Het verbruik en het belastingprofiel kan (1) van te voren worden bepaald op basis van programmering of (2) achteraf worden bepaald op basis van geregistreerde schakeltijden, of (3) op basis van een representatieve set van referentiemetingen, of (4) maximale waarde van de voeding x 8760 uur (evt. gecorrigeerd voor schakeltijden);
- Dynamisch schakelen is toegestaan achter een onbemeten aansluiting, mits de schakelmomenten geregistreerd worden en het verbruik op basis van de gelogde data achteraf kan worden berekend;
- Combinatie van programmering en berekening achteraf is niet toegestaan vanwege de complexiteit en de gevoeligheid voor disputen;
- Verantwoording over berekende verbruiken en de onderliggende data dient plaats te vinden zoals nu reeds bij onbemeten OVL.

Het is ook mogelijk dat een aansluiting niet aan de criteria voor onbemeten voldoet of dat de aangeslotene per se bemeting wil, maar dat er te weinig ruimte is in het object voor een normale conventionele "domme" meter of voor een slimme meter. In een dergelijke situatie kan een kleine "DIN-meter" worden toegepast, zoals ook bij EV-laadpalen. Een dergelijke meter voldoet aan de MID, de Metrologiewet, en de Meetcode Elektriciteit. De netbeheerder beschouwt hem als een "domme" meter, waarvoor tenminste eens per jaar via de leverancier een meterstand binnenkomt en die eens per 3 jaar fysiek uitgelezen wordt door de netbeheerder. Wil de aangeslotene vaker meetdata, dan kan hij dat buiten het gereguleerde domein om met de leverancier en evt. de meetverantwoordelijke (bij A123-aansluitingen) regelen.

Daarbij moet er ook iets geregeld worden voor de correctieprocessen (verrekeningen) rondom deze aansluitingen. De ICWE pakt dit op in een separaat issue dat najaar 2016 gereed moet zijn.

Impact:

Netcode Elektriciteit:

De impact van dit issue op de Netcode Elektriciteit is beschreven in Bijlage 1.

Informatiecode Elektriciteit en Gas:

De impact van dit issue op de Informatiecode Elektriciteit en Gas is beschreven in Bijlage 2.

MPM en DPM's Mutatie- en Meetprocessen

Ten gevolge van dit issue worden het MPM en de DPM's Mutatie- en meetprocessen niet geraakt.

Invoeringsstrategie:

Direct na vaststelling in codes.

IC191: Onbemeten aansluitingen

Te vervallen issues:

Niet van toepassing.

Versieoverzicht:

- 0.1 Johan Janssen/ Joost van Unnik/ Gijs Visser, WG IC191 per 30-10-2015;
- 0.2 Gijs Visser, Werkgroep IC191 per 1 december 2015
- 0.3 Werkgroep IC191, per 11 december 2015
- 0.4 Gijs Visser/Auke Jongbloed, per 22 januari 2016
- 0.5 Gijs Visser/ICWE, 29 januari 2016
- 0.6 Gijs Visser na reacties vanuit ICK, 25 februari 2016
- 0.9 Joost van Unnik, gereed maken voor ALV NEDU, 29 februari 2016.
- 0.91 Gijs Visser na reactie vanuit ALV NEDU, 23 maart 2016
- 0.92 Joost van Unnik n.a.v. commetaarronde ICWE en gereed maken ALV NEDU
- 1.0 Definitief

Bijlage 1; aanpassingen in Netcode Elektriciteit

- 2.1.3 De comptabele meting
- 2.1.3.1 Tenzij op grond van deze regeling anders is bepaald, heeft de aangeslotene de plicht te zorgen voor comptabele meting bij het overdrachtspunt van de aansluiting met inachtneming van de Meetcode Elektriciteit.
- 2.1.3.2 De plaats van de comptabele meetinrichting wordt bepaald door de netbeheerder in overleg met de aangeslotene en, indien de aangeslotene een grootverbruiker is en hij zijn meetverantwoordelijkheid heeft overgedragen, met de door hem op grond van de Meetcode Elektriciteit aangewezen meetverantwoordelijke.
- 2.1.3.3 De comptabel te meten grootheden worden vastgelegd in het aansluitcontract.
- 2.1.3.4 De comptabele meetinrichting registreert de grootheden in het overdrachtspunt van de aansluiting.
- 2.1.3.5 In afwijking van het bepaalde in 2.1.3.1, hoeft een aangeslotene met een aansluiting met doorlaatwaarde kleiner dan of gelijk aan 3x25A niet te zorgen voor comptabele meting indien:
- ~~het een aansluiting betreft van een~~ zogenaamde "onbemande" installatie ~~betreft waarvan het verbruik van tevoren voor onbepaalde tijd door de aangeslotene wordt ingesteld of geprogrammeerd en het verbruik mitsdien niet door externe omstandigheden zoals temperatuur, vochtigheid en waterstand, menselijke aanwezigheid, beïnvloed kan worden en van een object zonder verblijfsfunctie in de openbare ruimte;~~
 - ~~de netbeheerder op basis van de in 2.1.3.6 bedoelde gegevens de in een jaar te transporteren hoeveelheid elektriciteit goed kan berekenen en de aangeslotene ermee instemt dat op basis van het aldus berekende verbruik de door hem verschuldigde transportkosten berekend worden.~~ **het belastingprofiel en het verbruik op de aansluiting:**
 - van te voren kan worden bepaald op basis van programmering;**
 - achteraf kan worden bepaald op basis van geregistreeerde schakeltijden;**
 - kan worden bepaald met behulp van een representatieve set van referentiemetingen, of**
 - kan worden bepaald op basis van de maximale doorlaatwaarde vermenigvuldigd met 8760 uur, eventueel gecorrigeerd voor schakeltijden,**
- 2.1.3.6 Ingeval van een aansluiting als bedoeld in 2.1.3.5 is de aangeslotene verplicht ervoor te zorgen dat de netbeheerder altijd over de meest actuele informatie beschikt ten aanzien van:
- het geïnstalleerde vermogen van de installatie;

IC191: Onbemeten aansluitingen

- b. de in- en uitschakeltijden van de installatie;
- c. de tijden dat niet het volledige vermogen van de installatie wordt benut en de omvang van het dan ingeschakelde vermogen en
- d. voor zover ~~het een installatie voor openbare verlichting of een verkeersregelinstallatie~~ betreft **van toepassing**, de overige gegevens als bedoeld in bijlage 2 bij de Informatiecode Elektriciteit en Gas.

2.1.3.6a Indien er wijzigingen worden aangebracht in de installatie of apparatuur achter een overdrachtpunt van een aansluiting zoals bedoeld in 2.1.3.5, meldt de aangeslotene dit aan de netbeheerder teneinde te kunnen beoordelen of continuering van de onbemeten situatie verantwoord is.

2.1.3.7 Indien de netbeheerder twijfelt aan de juistheid of de volledigheid van de hem conform 2.1.3.6 verstrekte gegevens of niet in staat blijkt te zijn de hoeveelheid te transporteren elektriciteit conform 2.1.3.5 sub b goed te berekenen, kan hij de aangeslotene opdragen tijdelijk te zorgen voor comptabele meting conform 2.1.3.1. Onverminderd hetgeen bepaald is in de aansluit- en transportovereenkomst is de netbeheerder gerechtigd tijdelijk een meetinrichting te plaatsen en metingen te (laten) verrichten indien de aangeslotene aan een verzoek als bedoeld in de eerste volzin geen gehoor geeft.

2.1.3.8 In afwijking van artikel 2.1.3.1 hoeft een aangeslotene met een aansluiting met een doorlaatwaarde groter dan 3x25A niet te zorgen voor comptabele meting, indien:

- a. het een in artikel 2.1.3.5 sub a bedoelde installatie betreft en
- b. de netbeheerder de in een jaar te transporteren hoeveelheid elektriciteit goed kan berekenen en de aangeslotene er mee instemt dat op basis van het aldus berekende verbruik de door hem verschuldigde transportkosten berekend worden en
- c. voor deze installatie kan worden volstaan met een aansluiting met een doorlaatwaarde kleiner dan of gelijk aan 3x25A, gelet op het geïnstalleerde vermogen van de installatie en
- d. de aangeslotene bij de netbeheerder een verzoek heeft ingediend tot verlaging van de doorlaatwaarde van de aansluiting tot een waarde kleiner dan of gelijk aan 3x25A.

2.1.3.9 De artikelen 2.1.3.6 en 2.1.3.7 zijn van overeenkomstige toepassing op een installatie, bedoeld in artikel 2.1.3.8.

7 Bijzondere bepalingen

(.....)

IC191: Onbemeten aansluitingen

7.3 Overgangs- en slotbepalingen

(.....)

- 7.3.15 Aansluitingen, aangelegd voor <<datum inwerkingtreding van deze wijziging>> die niet beschikken over een meetinrichting, zoals bedoeld in 2.1.3.1 en waarvoor niet wordt voldaan aan 2.1.3.5 tot en met 2.1.3.9, mogen onbemeten blijven tot op het moment dat er wijzigingen worden aangebracht aan de aansluiting, aan de achter het overdrachtspunt van de aansluiting aanwezige installatie of apparatuur of dat er op grond van 2.1.3.7 een comptabele meetinrichting geplaatst dient te worden.

Bijlage 2; aanpassingen in Informatiecode Elektriciteit en Gas

Bijlage 2 Gedimensioneerde profielen voor openbare verlichting en verkeersregelinstallaties

B2.1 Openbare verlichting

(.....)

B2.2 ~~Verkeersregelinstallaties~~ Overige onbemeten aansluitingen

B2.2.1 In het geval een ~~verkeersregelinstallatie~~ **aansluiting van een installatie, niet zijnde een installatie voor openbare verlichting**, op grond van 2.1.3.5 van de Netcode Elektriciteit niet is voorzien van een comptabele meetinrichting, verstrekt de aangeslotene, tenzij anders overeengekomen, eenmaal per kwartaal aan de netbeheerder het vermogen van de installatie, zowel in normale bedrijfstoestand als - voor zover van toepassing - in de situatie dat de ~~verkeerslichten zijn~~ **installatie** is gedimd ~~of knippen~~ respectievelijk de installatie buiten bedrijf is en per door de netbeheerder aan te geven tijdvak - voor zover van toepassing - vooraf de tijden waarop de ~~verkeersregelinstallatie~~ zich in één van deze bedrijfstoestanden bevindt.

B2.2.2 De netbeheerder stelt op basis van de in B2.2.1 bedoelde gegevens het belastingprofiel voor de installatie vast en geeft de aangeslotene desgevraagd inzage in het rekenmodel of de berekening daarvoor.

B2.2.3 In afwijking van B2.2.2 kan de netbeheerder het belastingprofiel van de installatie vaststellen op basis van het vermogen van de installatie in de normale bedrijfstoestand, en de invloed van het dimmen ~~of knippen~~ en van het buiten bedrijf zijn van de ~~verkeerslichten~~ **installatie** daarbij verdisconteren in een vaste reductiefactor.

B2.2.4 De aangeslotene houdt voor de netbeheerder een technische administratie bij en geeft de netbeheerder hierin desgevraagd inzage. In deze administratie worden in elk geval de volgende gegevens opgenomen:

- a. de locatie van de betreffende ~~verkeersregelinstallaties~~, en;
- b. het vermogen, zowel in normale bedrijfstoestand als – voor zover van toepassing – in de situatie dat de ~~verkeerslichten zijn~~ **installatie** is gedimd ~~of knippen~~ respectievelijk de installatie buiten bedrijf is.

B2.2.5 De aangeslotene houdt de in B2.2.4 bedoelde administratie actueel.

B2.2.6 Op het belastingprofiel bedoeld in B2.2.2 respectievelijk B2.2.3 zijn – voor zover van toepassing – 6.3.5 en 6.3.10 van kracht.

IC191: Onbemeten aansluitingen

- B2.2.7 De aangeslotene, bedoeld in B2.2.1, toont desgevraagd door middel van een bestuurdersverklaring van de bestuurder van de beheerder van de desbetreffende installatie of een door hem daartoe gemachtigd persoon, de juistheid en de volledigheid van de in B2.2.1 en B2.2.4 bedoelde informatie aan.
- B2.2.8 Indien naar het oordeel van de netbeheerder redelijke twijfel bestaat over de juistheid en de volledigheid van de in B2.2.1 en B2.2.4 bedoelde informatie en van de in B2.2.7 bedoelde bestuurdersverklaring, overlegt de aangeslotene desgevraagd een extern audit-rapport aangaande de juistheid en de volledigheid van de in B2.2.1 en B2.2.4 bedoelde informatie.